

Światowy Dzień Wody

Został ustanowiony rezolucją z 22 grudnia 1992r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w ramach Agendy 21, w czasie konferencji Szczyt Ziemi 1992 (UNCED) w Rio de Janeiro.

Powodem był fakt, że ponad miliard ludzi na świecie cierpi z powodu braku dostępu do czystej wody pitnej.

Sylwia Jagła-Garbowicz
Kamil Giczewski

Światowy Dzień Wody 2021 obchodzony jest pod hasłem: *„Docenianie wody”.*

Według danych ONZ wody zaczyna brakować w miejscach, w których dotychczas było jej pod dostatkiem.

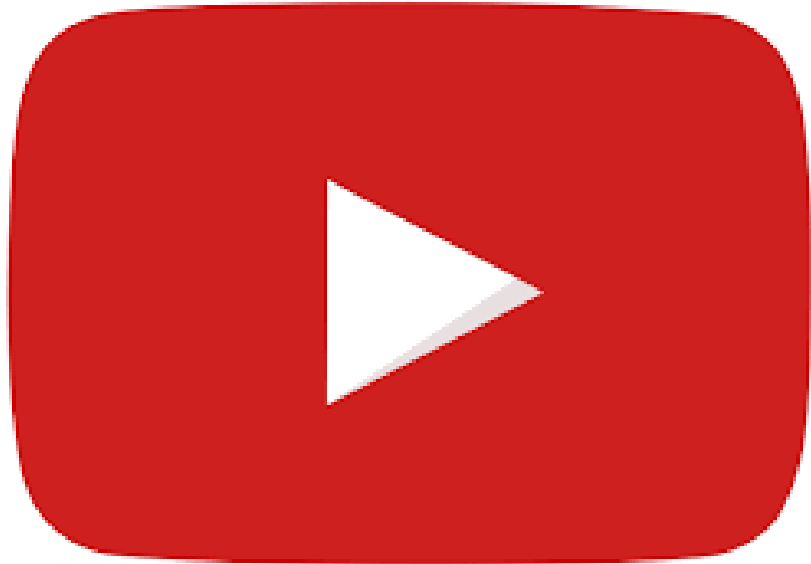
Obecnie ponad 2 mld ludzi na świecie nie mają dostępu do czystej wody pitnej, problem ten dotyka 100 mln mieszkańców Europy.

W ciągu najbliższej dekady dostępność czystej i bezpiecznej wody pitnej może spaść aż o 40%.

Do 2050 roku zapotrzebowanie na wodę wzrośnie dwukrotnie, a ponad połowa światowej populacji będzie zagrożona jej deficytem.

Obejrzymy krótki film

https://youtu.be/_yxt_rK0tOc

Czy dostęp do wody, to PRAWO człowieka?

- Woda jest niezbędna w każdym aspekcie życia człowieka.
- Od jej czystości i dostępności zależna jest szansa na zdrowe i godne życie.
- Bez niej trudno jest przygotować jedzenie albo zadbać o higienę własną i gospodarstwa domowego

Dostęp do wody i sanitariatów został określony przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w 2010 roku jako prawo każdego człowieka

Czy dostęp do jakiegokolwiek wody wystarczy?

Według zapisów ONZ, prawo człowieka do dostępu do wody jest realizowane, jeśli jej zasoby są:

WYSTARCZAJĄCE

To znaczy, że wody jest tyle, żeby zapewnić wszystkie potrzeby takie jak picie, higiena osobista, pranie, przygotowywanie jedzenia, sprzątnięcie, toaleta. Zgodnie z normami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) ilość wody, która zapewnia powyższe potrzeby na poziomie minimum to **50-100 litrów na dzień**.

BEZPIECZNE

To znaczy, że woda używana w domu nie może zawierać niebezpiecznych dla zdrowia mikroorganizmów, substancji chemicznych lub innych związków **zagrożających zdrowiu**.

AKCEPTOWALNE

To znaczy, że akceptowalne powinny być zarówno kolor, zapach oraz smak wody, jak i urządzenia wodne - ich konstrukcja i lokalizacja - w danym kontekście kulturowym/narodowym, uwzględniając potrzeby różnych grup społecznych, płci, wyznań etc.

FIZYCZNIE DOSTĘPNE

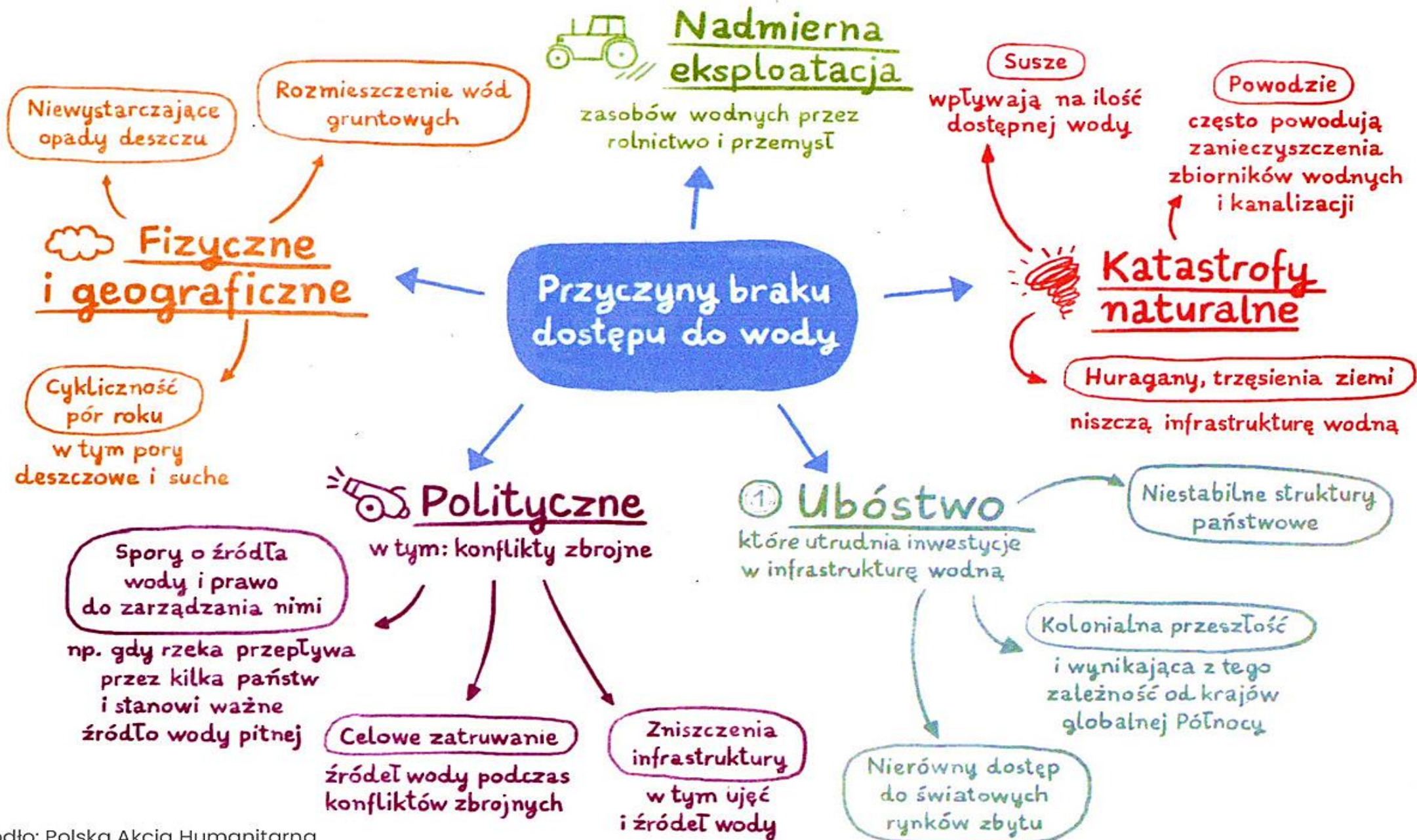
To znaczy, że źródło wody powinno być w bliskiej odległości, czyli nie większej niż 1000 metrów od domu, instytucji edukacyjnych, miejsc pracy i ośrodków zdrowia/szpitali. Czas poboru wody nie powinien być dłuższy niż **30 minut**.

PRZYSTĘPNE

W sensie ekonomicznym, czyli opłata za wodę nie powinna przekraczać **3% dochodu** gospodarstwa domowego.

DLACZEGO CZĘŚĆ LUDZI NIE MA DOSTĘPU DO WODY?

Kogo dotykają konsekwencje braku dostępu do wody?

Choć woda powinna być przystępna w sensie ekonomicznym, czyli każdego powinno na nią stać, to badania⁴ pokazują, że najbiedniejsze 20 proc. populacji świata wydaje na wodę od 3 do 11 proc. dochodów swoich gospodarstw domowych. Obliczenia te nie obejmują kosztów czasu, jaki ludzie w tych regionach przeznaczają na pobieranie wody.

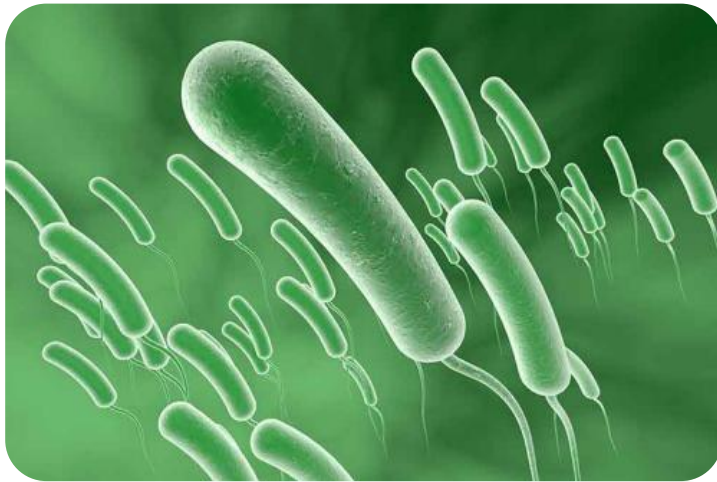
Dotyczy to zwłaszcza kobiet i dziewczynek, ponieważ to właśnie one są najczęściej odpowiedzialne w swoich gospodarstwach domowych za dostarczanie wody. Oznacza to często przemierzanie wielu kilometrów do źródła wody, co naraża je na niebezpieczeństwo długiej pieszej wędrówki, a następnie stanie w godzinnej kolejce. W przypadku dziewcząt najczęściej skutkuje to nieobecnością w szkole lub całkowitym porzuceniem nauki, a w przypadku kobiet niemożnością podjęcia pracy zarobkowej. **W sumie każdego dnia wszystkie kobiety i dziewczynki na świecie spędzają 200 mln godzin na pobieraniu wody**, a uwzględniając czas potrzebny na znalezienie źródeł wody, liczba ta wzrasta do 266 mln godzin.⁵ Dodatkowo, utrudniony dostęp do wody wpływa na higienę i zdrowie kobiet, które ze względu na menstruację, ciążę czy połóg, w większym stopniu potrzebują higieny.

Jak brak dostępu do wody wpływa na zdrowie?

Obecnie nadal 785 milionów² ludzi na świecie nie ma dostępu do bezpiecznej wody pitnej. Spośród nich 144 miliony korzystają z wód powierzchniowych, takich jak: jeziora, stawy, strumienie i rzeki. Oznacza to, że osoby te są narażone na spożywanie wody zanieczyszczonej, co może prowadzić do rozwoju takich chorób jak: cholera, biegunka, czerwonka, wirusowe zapalenie wątroby typu A, dur brzuszny i polio.

Niewłaściwe zarządzanie ściekami miejskimi, przemysłowymi i rolnymi oznacza, że woda pitna setek milionów ludzi jest zanieczyszczona lub skażona chemicznie. Szacuje się, że około 829 000 osób (w tym 297 000 dzieci w wieku poniżej 5. roku życia) umiera każdego roku z powodu biegunki wywołanej piciem zanieczyszczonej wody, złymi warunkami sanitarnymi i brakiem odpowiedniej higieny rąk. Tam, gdzie woda nie jest łatwo dostępna, ludzie mogą zdecydować, że mycie rąk nie jest priorytetem, co zwiększa prawdopodobieństwo biegunki i innych chorób.

przecinkowce cholery

pałeczki czerwonki

Choć biegunka jest najbardziej znaną chorobą związaną z zanieczyszczoną żywnością i wodą, istnieją inne zagrożenia. W 2017 r. ponad 220 milionów ludzi wymagało profilaktycznego leczenia schistosomatozy - ostrej i przewlekłej choroby wywołanej przez pasożytnicze robaki, które dostają się do organizmu poprzez kontakt z zainfekowaną wodą. W wielu częściach świata owady żyjące lub rozmnażające się w wodzie przenoszą choroby, takie jak gorączka denga.

Objawy dengi

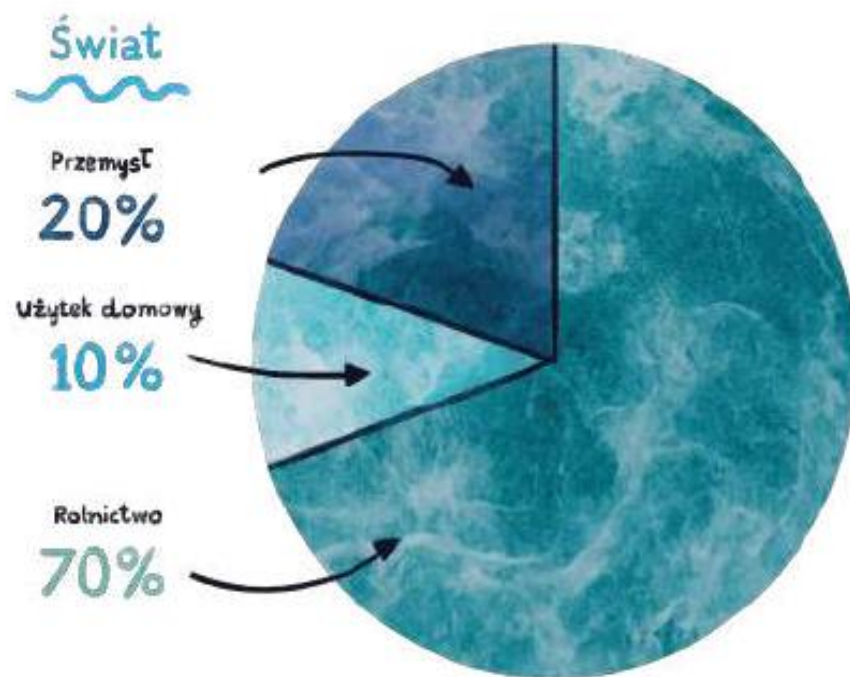
Zasoby wodne w Polsce

Niedobory wody są globalnym problemem ze względu na zachodzące na całej planecie zmiany klimatyczne, a także wspólne zasoby wodne Ziemi. Również w krajach bogatych, takich jak Stany Zjednoczone, aż 24% ludzi mieszka na terenach dotkniętych deficytem wody. W Polsce odsetek ten wynosi 15%.¹ Zasoby wodne Polski w porównaniu z krajami europejskimi są małe. Wpływają na to niekorzystne warunki klimatyczne i hydrologiczne. Polska leży na terenie, gdzie ścierają się wpływy klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Ilość opadów maleje w kierunku z zachodu na wschód, od oceanu w głąb kontynentu. Dlatego w krajach Europy Zachodniej w porównaniu z Polską opady są większe. W efekcie, wskutek różnych czynników, nasz kraj jest zagrożony deficytem wody. I pomimo tego, że ekonomiczny aspekt niedoboru wody, ze względu na istniejącą infrastrukturę, nie zagraża obecnie Polsce, to fizyczny niedobór wody w niektórych rejonach naszego kraju może okazać się bardzo dotkliwy w przyszłości.

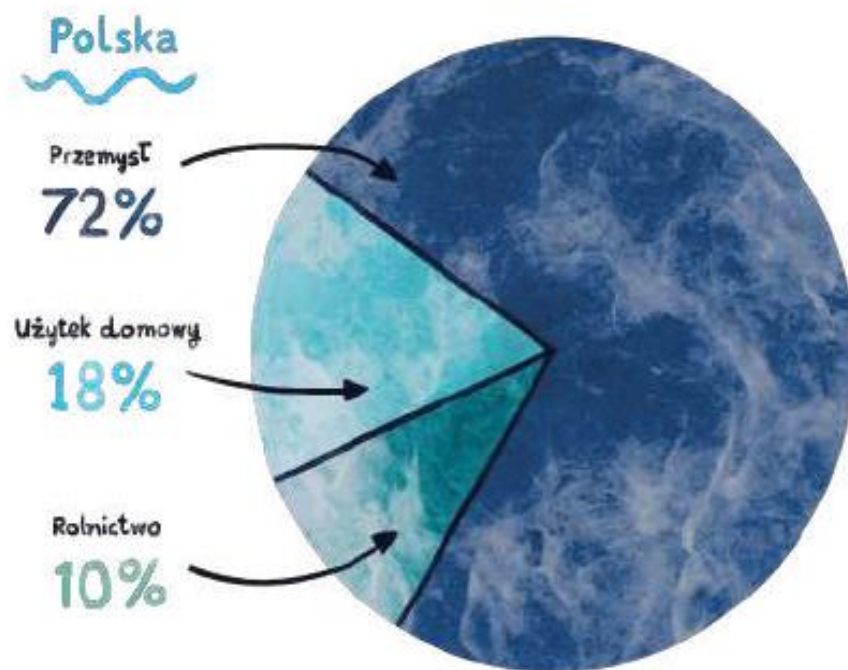

Kryzys wodny, zbliżony do tego w Kapsztadzie, miał miejsce również w Polsce w 2019 r. w Skierniewicach. Podobne były zarówno powody (wyjątkowo duże zużycie wody w czerwcu, niewystarczająca infrastruktura wodna i brak opadów), jak i nałożone przez miasto ograniczenia (zakaz kąpielii i limity zużycia wody).⁴

Zużycie wody w różnych sektorach

Opracowano na podstawie:
www.fao.org/aquastat/en/overview/methodology/water-use

Opracowano na podstawie:
GUS, 2018.

Skąd ta różnica? Ok. 64 proc. zużycia wody w Polsce wynika z wytwarzania energii. Jest to tak dużo, przede wszystkim z powodu silnego uzależnienia naszego kraju od nieodnawialnych źródeł energii. **Dlatego odejście od węgla to także kwestia zasobów wodnych.**

Co ty możesz z tym zrobić?

- Sprawdzaj, gdzie i w jakich okolicznościach zostały wyprodukowane rzeczy, które kupujesz
- Wybieraj jedzenie, ubranie i transport, które zużywają mniej wody
- Pij wodę z kranu zamiast wody butelkowanej
- Głosuj i podpisuj petycje
- Ogranicz konsumpcję, kupuj według zasad **6R**

RETHINK
Przemysł

REFUSE
Odmawiaj

REDUCE
Ograniczaj

REUSE
Używaj
wielokrotnie

RECYCLE
Odzyskuj

RECOVER
Naprawiaj

Sprawdź swoją wiedzę:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfcdBVv8JyEzVYLsrNToyGbr6ecChbZrhg2ac4ys8nzflbM2g/viewform>

Zaangażuj się!

Zdobytaj wiedzę. Dociekaj.

Świadomie wspieraj organizacje pomocowe.

Zachęcaj innych do działania.